

ลำดับที่ 27.

ปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช 2484

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

1. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์โดยวิธีเช่าหรือเช่าซื้อ ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ ทั้งที่เป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือบุคคลอื่นซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในกิจการอื่นอันเป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าไม่ว่าที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในกรณีดังกล่าวข้างต้นยังมีสภาพเป็นป่า แต่การตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามที่มีอยู่จะต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ก่อน
2. ผู้ไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้เข้าทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพหรือประมวลกฎหมายที่ดิน หากเข้ากระทำการใด ๆ อันเป็นการแผ้วถางป่าในเขตที่กล่าวไว้ข้างต้น ถือว่ากระทำการฝ่าฝืนและมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ โดยในกรณีของการฝ่าฝืนแผ้วถางป่าในเขตนิคมสร้างตนเอง ถือว่าเป็นการกระทำฝ่าฝืนและมีความผิดตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ อีกด้วย นอกจากนี้การตัดฟันทำไม้หวงห้ามหรือการเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตถือเป็นการกระทำฝ่าฝืนและมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ
3. ผู้ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ ให้เข้าทำเหมืองแร่ เก็บหรือระเบิดหิน กรวด หิน ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า 20 % ของพื้นที่นิคมสร้างตนเองหรือในพื้นที่นิคมสร้างตนเองที่ยังมิได้อนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ ถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้แผ้วถางป่าตามกฎหมายข้างต้นแล้ว จึงไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ อีก แต่จะต้องขออนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ก่อนจะทำการตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามที่มีอยู่
4. ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บ กรวด หิน ลูกแร่หรือดิน หรือทำประโยชน์อื่น ๆ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า 20% ของพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้จัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร ยังอยู่ในบังคับต้องขออนุญาตแผ้วถางป่ารวมถึงขออนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ก่อนที่จะดำเนินการใด ๆ ในที่ดินนั้น

ตรวจแล้ว

สหกรณ์การเกษตร ๖๐๐๐/๖๐๐๐/๖๐๐๐

S13

๕๗๖ กรมป่าไม้

๖ พ.ค. ๓๖

ขอสงวนลิขสิทธิ์

ที่ 3530
วันที่ 6 พ.ค. 2536
เวลา

18
24

ที่ นร 0601/ 432

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ 10200

30 เมษายน 2536

ฝ่ายกฎหมาย
วันที่ 26
วันที่ 10 พ.ค. 36

เรื่อง ทหารี่ปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง (1) หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0707.02/26790 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2535
(2) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/ป 1102
ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง ทหารี่ปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช 2484

ตามหนังสือของกรมป่าไม้ที่อ้างถึง (1) กรมป่าไม้ขอให้คณะกรรมการ
กฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช 2484 ว่า

1. ผู้ได้รับอนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์ใน เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
โดยการเช่าหรือเช่าซื้อตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518
ผู้ได้รับอนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์ใน เขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดิน
เพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินใน เขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ เป็นที่จัดสรร
เพื่อเกษตรกรรมหรือใน เขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว จะต้อง
ขออนุญาตแผ้วถางป่า ทาไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช 2484 เพียงใด หรือไม่

2. กรณีมีผู้บุกรุกตัดฟัน ไม้หวงห้าม เก็บหาของป่าหวงห้าม ก่นสร้าง
แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้า
ยึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์

กษ. (ค.พ.)

24 35

ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐแล้ว ผู้กระทำการดังกล่าวจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือไม่ อย่างไร

3. การอนุญาตให้เข้าไปทำประโยชน์เพื่อเก็บหรือระเบิดหิน กรวดทราย ทำเหมืองแร่ ฯลฯ ตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า 20% ของพื้นที่นิคม (สงวนไว้เป็นพื้นที่ป่า 20% ของพื้นที่ตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ) หรือพื้นที่ในเขตนิคมที่ยังมิได้อนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวซึ่งมิใช่สมาชิกนิคม หรือสมาชิกนิคมซึ่งดำเนินการนอกเหนือวัตถุประสงค์ของการจัดสรรที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ด้วยหรือไม่ เพียงใด

4. การทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บกรวด ทราย ลูกริงหรือดิน หรือทำประโยชน์อื่น ๆ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า 20% ของพื้นที่ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร จะต้องได้รับอนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือไม่ เพียงใด

ในการพิจารณาเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือที่อ้างถึง(2) ขอให้กรมป่าไม้จัดส่งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวด้วยความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 7) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า

1. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์โดยวิธีเช่าหรือเช่าซื้อในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ ทั้งที่เป็นเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือบุคคลอื่นซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในกิจการอื่นอันเป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือสมาชิกนิคมสร้างตนเองที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเองตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม ไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า แม้ว่าที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในกรณีดังกล่าวข้างต้นยังมีสภาพเป็นป่า

ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ มีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองป่าไม้ อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญโดยการห้ามมิให้มีการบุกรุกเข้าใช้ประโยชน์ในที่ป่า แต่บุคคลที่กล่าวข้างต้นเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามกฎหมาย เฉพาะว่าด้วยการนั้นแล้ว และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้มีอำนาจ หน้าที่ในการดูแลรักษาและรับผิดชอบที่ที่ดินนั้น เพียงเท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ในการ อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ข้างต้น ซึ่งในการประกอบเกษตรกรรมจะต้องมีการ แฉ้วางป่าเพื่อเตรียมพื้นที่ด้วย อย่างไรก็ตาม การตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหา ของป่าหวงห้ามที่มีอยู่จะต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา 11 หรือมาตรา 29 แห่งพระราช บัญญัติป่าไม้ฯ ก่อน

ส่วนผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12 แห่งประมวล กฎหมายที่ดิน ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐ นั้น เห็นว่า ที่ดินของรัฐหมายถึงที่ดินซึ่งไม่ได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด และหากยังมีสภาพเป็นป่าก็อยู่ภายใต้ความคุ้มครองของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และ เนื่องจากการทำประโยชน์ในกรณีนี้คือ การทำเหมืองแร่ การขุดเก็บกรวด ทราย ลูกแร่หรือดิน หรือการทำประโยชน์อื่น ๆ มิใช่เป็นการประกอบเกษตรกรรม ผู้ได้รับ อนุญาตในกรณีข้างต้นจึงยังอยู่ในบังคับที่จะต้องขออนุญาตแฉ้วางป่า รวมถึงตลอดถึงขอ อนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามก่อนที่จะดำเนินการใด ๆ ในที่ดินนั้น

2. ผู้ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมาย ว่าด้วยการขุดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือประมวลกฎหมายที่ดิน หากเข้ากระทำการใด ๆ อันเป็นการแฉ้วางป่าในเขต ที่กล่าวไว้ข้างต้น ถือว่ากระทำการฝ่าฝืนมาตรา 54 และมีความผิดตามมาตรา 72 ตีร แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ โดยในกรณีของการฝ่าฝืนแฉ้วางป่าในเขตนิคมสร้างตนเอง ถือเป็นการกระทำฝ่าฝืนมาตรา 15 และมีความผิดตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติ จัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ อีกด้วย นอกจากนี้ การตัดฟันทำไม้หวงห้ามหรือการเก็บหา ของป่าหวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตถือเป็นการกระทำฝ่าฝืนมาตรา 11 หรือมาตรา 29 ซึ่งมีความผิดตามมาตรา 73 หรือมาตรา 71 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ

3. ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการ ครองชีพฯ ให้เข้าทำเหมืองแร่, เก็บหรือระเบิดหิน, กรวด ทราย, ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็น ป่า 20% ของพื้นที่นิคมสร้างตนเอง, หรือในพื้นที่นิคมสร้างตนเองที่ยังมิได้อนุญาตให้สมาชิก นิคมเข้าทำประโยชน์ ถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้แฉ้วางป่าตามกฎหมายข้างต้นแล้ว จึงไม่ต้องขออนุญาตแฉ้วางป่าตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ อีก แต่จะต้อง

ขออนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามมาตรา 11 หรือมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ก่อนจะทำการตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามที่มีอยู่

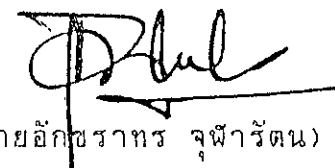
4. ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บกวาดทราย ลูกรังหรือดิน หรือทาประโยชน์อื่น ๆ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า 20% ของพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้จัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร ยังอยู่ในบังคับต้องขออนุญาตแผ้วถางป่ารวมตลอดถึงขออนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ก่อนที่จะดำเนินการใด ๆ ในที่ดินนั้น

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือ และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงกรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดินและกรมประชาสัมพันธ์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๕๖ กอธปท
๕๖ พ.ค. 2536

ขอแสดงความนับถือ

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการฯ

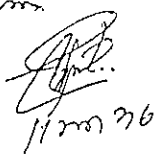
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม
โทร. 2220206-9
โทรสาร 2241401
2263611-2

๕๖ กอธปท
- กอธปท ๕๖ พ.ค. ๒๕๓๖
๕๖ กอธปท ๕๖ พ.ค. ๒๕๓๖

นางอุบลรัตน์

นางสาว

บันทึก

เรื่อง ทารื้อปัญหาข้อกฎหมายกรณีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ที่ กษ.0707.02/26790 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2535 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมป่าไม้ได้รับข้อหารือจาก ป่าไม้ เขตและป่าไม้จังหวัด เกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายกรณีการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วย ป่าไม้ในบริเวณที่ได้กำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง ที่ดิน ที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรี กำหนดเป็นที่ดินของรัฐว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินโดยการเช่าหรือ เช่าซื้อตามมาตรา 30⁽¹⁾ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 หรือได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเอง

-----+
⁽¹⁾ มาตรา 30 บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินดังกล่าวต่อไปนี้

- (1) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัว เดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่นนอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (2)
- (2) จำนวนที่ดินไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัว เดียวกัน ซึ่งใช้ประกอบเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ประกาศกำหนด

(3) จำนวนที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควรสำหรับสถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและลักษณะการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรนั้น ๆ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการจัดให้เกษตรกร และเป็นที่ดิน ที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิในที่ดิน ก็ให้จัดให้เกษตรกรเช่า ในกรณีอื่นให้ จัดให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง ถ้าเป็นการจัดให้สถาบัน เกษตรกร ให้จัดให้สถาบันเกษตรกรเช่า

(มีต่อหน้าถัดไป)

ตามมาตรา 8⁽²⁾ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือได้รับ
อนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. 2510 หรือได้รับอนุญาตตาม

(ต่อจากเชิงอรรถที่ 1)

บรรดาที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มา ถ้าเป็นที่ดินของรัฐและมีเกษตรกรถือครองอยู่
แล้วเกินจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่งก่อนเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อเกษตรกร
ดังกล่าวยื่นคำร้องและยินยอมชำระค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ดินในอัตราหรือจำนวนที่เพิ่มขึ้น
ตามที่คณะกรรมการกำหนดสำหรับที่ดินส่วนที่เกินตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดที่ดิน
ให้เกษตรกรเช่าหรือจัดให้ แล้วแต่กรณี ตามจำนวนที่เกษตรกรถือครองได้ แต่เมื่อรวมกัน
แล้วต้องไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ ในการกำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ดินดังกล่าว ต้อง
คำนึงถึงระยะเวลาและวิธีการที่เกษตรกรได้ที่ดินนั้นมา ความสามารถในการทำประโยชน์
ประเภทของเกษตรกรรม และการทำประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้วในที่ดินนั้น

ในการจัดที่ดินให้เกษตรกรตามวรรคสาม ถ้าเกษตรกรได้เข้าครอบครอง
ที่ดินดังกล่าวก่อน พ.ศ. 2510 ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าธรรมเนียมในการโอนและรังวัด
และค่าปรับปรุงพัฒนาที่ดินที่ ส.ป.ก. ดำเนินการให้ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด
เฉพาะส่วนที่ไม่เกินห้าสิบไร่

นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (1) (2) และ (3) ให้ ส.ป.ก.
มีอำนาจจัดที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคลใดเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์
เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้
ตามขนาดการถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่
ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติ
ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

การจัดที่ดินให้เช่าหรือเช่าซื้อตามมาตรา 8 นี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย
เกี่ยวกับการควบคุมการเช่าหรือเช่าซื้อ และสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อดังกล่าวจะโอนแก่
ได้หรือตกทอดทางมรดกได้เฉพาะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ
กำหนด

(2) มาตรา 8 ให้อธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
ของนิคมตามกำลังแห่งครอบครัวของสมาชิกนิคมนั้น แต่ไม่เกินครอบครัวละห้าสิบไร่

มาตรา 9^(๓) หรือมาตรา 12^(๔) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติ คณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรมหรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรี กำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ด้วยหรือไม่ อย่างไร และผู้บุกรุกตัดฟันทำไม้หวงห้าม แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำ ด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อ เกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐ จะมีความผิดตาม พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือไม่ อย่างไร ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นเป็น 2 ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่ 1 เห็นว่า พื้นที่ใดจะอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 จะต้องเป็นพื้นที่ที่ยังคงเป็น "ป่า" ตามมาตรา 4(1)^(๕) แห่ง พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 กล่าวคือ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อ เกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐนั้น เป็นที่ดินที่แต่ละ

^(๓) มาตรา 9 ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้นถ้ามิได้มีสิทธิครอบครอง หรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด

(1) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้าง หรือการเผาป่า

(2) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ

(3) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน

^(๔) มาตรา 12 ที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง รัฐมนตรี มีอำนาจให้สัมปทาน ให้ หรือให้ใช้ในระยะเวลาอันจำกัด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่ และการป่าไม้

^(๕) มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

(1) "ป่า" หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

หน่วยราชการควบคุมดูแลรักษาตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมายแต่ละฉบับเท่านั้น แต่ละหน่วยราชการมิได้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และผู้ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ก็ยังไม่ได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวซึ่งยังคงเป็น "ป่า" ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 จึงต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม และเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484.

ฝ่ายที่ 2 เห็นว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 หรือในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม ถือว่าได้รับอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว และพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา 54^(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ซึ่งบัญญัติว่า "... เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม ... " ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวจึงไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ผู้บุกรุกแผ้วถางพื้นที่ดังกล่าวไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 แต่การทำไม้หวงห้ามและเก็บหาของป่าหวงห้ามต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ส่วนผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินในที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐนั้น จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้าม และเก็บหาของป่าหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และผู้บุกรุกแผ้วถางป่า ตัดไม้ ฯลฯ ย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 เพราะถือว่า "ที่ดินของรัฐ" ตามมติคณะรัฐมนตรียังคงเป็น "ป่า" ตามมาตรา 4(1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 อยู่

+-----+

(๑) มาตรา 54 ห้ามมิให้ผู้ใดกันสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำ

พิพาท

ด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเอง หรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม และรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กรมป่าไม้เห็นว่า เพื่อให้ได้ข้อยุติและเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป จึงขอหารือดังนี้

1. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการเช่าหรือเช่าซื้อตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรมหรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 เพียงใด หรือไม่

2. กรณีมีผู้บุกรุกตัดฟันทำไม้หวงห้าม เก็บหาของป่าหวงห้าม กั้นสร้างแผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐแล้ว ผู้กระทำการดังกล่าวจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือไม่ อย่างไร

3. การอนุญาตให้เข้าไปหาประโยชน์เพื่อเก็บหรือระเบิดหิน กรวดทราย ทำให้มีongแร่ ฯลฯ ตามมาตรา 15⁽⁷⁾ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า 20% ของพื้นที่นิคม (สงวนไว้เป็นพื้นที่ป่า 20% ของพื้นที่ตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ) หรือพื้นที่ในเขตนิคมที่ยังมิได้อนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำประโยชน์ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวซึ่งมิใช่สมาชิกนิคม หรือสมาชิกนิคมซึ่งดำเนินการนอกเหนือวัตถุประสงค์ของการจัดสรรที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ด้วยหรือไม่ เพียงใด

-----+
⁽⁷⁾ มาตรา 15 ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปหาประโยชน์ ยึดถือ ครอบครอง ปลุกสร้าง กั้นสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน หรือทำให้เป็นอันตรายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในที่ดินภายในเขตของนิคม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี

สมาชิกนิคมจะกระทำการตามวรรคหนึ่งได้โดยไม่ต้องเสียเงินค่าบำรุง ตามมาตรา 16 เฉพาะในที่ดินที่ตนได้รับมอบให้เข้าทำประโยชน์เท่านั้น

4. การทำเหมืองแร่หรือระเบิดด้วยดิน ยุตเก็บกวาด ทวาย ลูกช้างหรือดิน หรือทำประโยชน์อื่น ๆ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า 20% ของพื้นที่ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร จะต้องได้รับอนุญาตแล้วจากป่า ทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือไม่งั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 7) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์(สำนักงานปลัดกระทรวง กรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรมที่ดินและกรมประชาสัมพันธ์) แล้ว ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดินชี้แจงว่า คำว่า "ที่ดินของรัฐ" ซึ่งใช้ในงานการจำแนกที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในงานของกรมพัฒนาที่ดิน มิได้มีความหมายตามกฎหมายใด ๆ ซึ่งขณะนี้กรมพัฒนาที่ดินจำแนกที่ดินเป็น 3 กลุ่ม คือ ประเภท ก. หมายถึงที่ดินนอกเขตพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2504 ประเภท ข. หมายถึงที่ดินที่จำแนกไว้เป็นที่จัดสรรเพื่อเกษตรกรรม และประเภท ค. หมายถึงที่ดินที่จะสงวนไว้เป็นป่าไม้ของชาติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 7) มีความเห็นดังต่อไปนี้

1. สำหรับปัญหาที่ว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยการเช่าหรือเช่าซื้อตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรมหรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว จะต้องขออนุญาตแล้วจากป่า ทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 เพียงใด หรือไม่งั้น เห็นว่า มาตรา 54^(๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้

(๑) โปรดดูเชิงอรรถที่ 8, ข้างต้น

(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2518 ที่กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดกันสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือ
กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่า เพื่อ
ตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม
และรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่
นั้น น่าจะมีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองป่าไม้อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ โดยการห้าม
มิให้มีการบุกรุกเข้าใช้ประโยชน์ในที่ป่าตามมาตรา 4(1)^(๐) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช 2484

สำหรับผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามปัญหาที่หาหรือ คือ

(1) เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรซึ่งได้รับการจัดที่ดินโดยการเช่า
หรือเช่าซื้อ ให้เข้าทำประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
หรือบุคคลอื่นซึ่งได้รับการจัดที่ดินโดยการเช่าหรือเช่าซื้อ ให้เข้าทำประโยชน์ในกิจการ
อื่นอันเป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตาม
มาตรา 30^(1๐) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2532

(2) สมาชิกนิคมซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคม
สร้างตนเองเพื่อทำเกษตรกรรมตามมาตรา 8⁽¹¹⁾ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อ
การครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือ

(3) ผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 9⁽¹²⁾ หรือมาตรา 12⁽¹³⁾
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้เข้าทำประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมในที่ดินที่คณะรัฐมนตรี
มีมติให้จัดสรรเพื่อเกษตรกรรม

บุคคลดังกล่าวข้างต้นถือได้ว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย
เฉพาะนั้น ๆ ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ จึงมิใช่ผู้บุกรุก ถ้าที่ดินที่ได้รับ
อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ยังมีสภาพเป็นป่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ
ป่าไม้ฯ ก็มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและรับผิดชอบที่ดินนั้น ๆ เพื่อคุ้มครองป่าไม้

(๐) โปรดดูเชิงอรรถที่ 5, ข้างต้น

(1๐) โปรดดูเชิงอรรถที่ 1, ข้างต้น

(11) โปรดดูเชิงอรรถที่ 2, ข้างต้น

(12) โปรดดูเชิงอรรถที่ 3, ข้างต้น

(13) โปรดดูเชิงอรรถที่ 4, ข้างต้น

เท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ข้างต้น ซึ่งในการประกอบเกษตรกรรมนั้นย่อมจะต้องมีการแผ้วถางป่าเพื่อเตรียมพื้นที่ ดังนั้น บุคคลที่กล่าวข้างต้นจึงไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ แต่ถ้าที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์มีไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้ามขึ้นอยู่กับ การตัดฟันหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน เนื่องจากในการ "ทำไม้" ⁽¹⁴⁾ หวงห้ามตามมาตรา 11 ⁽¹⁵⁾ หรือการเก็บหาของป่าหวงห้ามตามมาตรา 29 ⁽¹⁶⁾ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2494 รัฐมีวัตถุประสงค์

(14) มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(5) "ทำไม้" หมายความว่า ตัด ฟัน กาน โคน ลิด เลื่อย ผ่า ถาก ทอน ขุด ชักลากไม้ในป่า หรือนำไม้ออกจากป่าด้วยประการใด ๆ และหมายความรวมถึง การกระทำดังกล่าวกับไม้สักหรือไม้อย่างที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีป่าหวงห้ามหรือการนำไม้สักหรือไม้อย่างออกจากที่ดินที่ไม้นั้น ๆ ขึ้นอยู่ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(15) มาตรา 11 ผู้ใดทำไม้ หรือเจาะ หรือสับ หรือเผา หรือทำอันตราย ด้วยประการใด ๆ แก่ไม้หวงห้าม ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับ สัมปทานตามความในพระราชบัญญัตินี้ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง หรือในการอนุญาต

การอนุญาตนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว จะอนุญาตให้ผูกขาดโดยให้ผู้ได้รับอนุญาต เสียเงินค่าผูกขาดให้แก่รัฐบาลตามจำนวน ที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้

การอนุญาตโดยวิธีผูกขาดหรือให้สัมปทานสำหรับการทำไม้ฟันหรือไม้ เผาถ่านไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ให้กระทำได้ เฉพาะในเขตป่าที่ห่างไกลและ ก้นดงหรือเฉพาะการทำไม้ชนิดที่มีค่าหรือหายาก

การพิจารณาค่าของอนุญาตผูกขาดหรือสัมปทานตามความในวรรคก่อน ให้กระทำโดยคณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

(16) มาตรา 29 ผู้ใดเก็บหาของป่าหวงห้ามหรือทำอันตรายด้วยประการใด ๆ แก่ของป่าหวงห้ามในป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องเสียค่า ภาคหลวง กับทั้งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต

ที่จะสงวนรักษาไม้หรือของป่าหายากไว้ มาตรการควบคุมในเรื่องนี้จึงเข้มงวดกว่า
 การแผ้วถางป่า กล่าวคือ ผู้ทำไม้หวงห้ามจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงาน
 เจ้าหน้าที่หรือได้รับสัมปทานอย่างใดอย่างหนึ่ง กับต้องให้ประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐ
 สำหรับผู้เก็บหาของป่าหวงห้ามก็จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และต้อง
 เสียค่าภาคหลวงของป่าหวงห้ามเช่นกัน และประกอบกับทั้งการทำไม้หวงห้ามหรือ
 เก็บหาของป่าหวงห้าม ก็ไม่อยู่ในความหมายของ "เกษตรกรรม" ทั้งตามความหมาย
 ขธรรมดา หรือตามคำนิยาม "เกษตรกรรม"⁽¹⁷⁾ ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติ
 การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 อันเป็นเรื่องที่บุคคลนั้น ๆ ได้รับอนุญาต
 ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐด้วย

สำหรับผู้ได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12 แห่งประมวล
 กฎหมายที่ดิน ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐนั้น
 เห็นว่า ที่ดินของรัฐหมายถึงที่ดินซึ่งไม่ได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามที่
 มาตรา 2⁽¹⁸⁾ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินกำหนดไว้ และหากที่ดินนั้นยังมีสภาพเป็นป่า
 ตามมาตรา 4(1)⁽¹⁹⁾ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ที่ดินดังกล่าวยังอยู่ภายใต้ความคุ้มครอง
 ของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐไม่ว่าจะ
 เป็นเพื่อการทำเหมืองแร่หรือขุดเก็บกววด ทราบ ลูกรังหรือดิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่ง
 มิใช่การเกษตรกรรม จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามมาตรา 54 นอกเหนือจากการ
 ขออนุญาตตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น ๆ และหากที่ดินดังกล่าวมีไม้หวงห้ามหรือ
 ของป่าหวงห้ามขึ้นอยู่ การตัดฟันไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามก็ต้องได้รับอนุญาต
 จากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 11 และมาตรา 29 เสียก่อน

(17) มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

"เกษตรกรรม" หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์
 เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด
 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฯลฯ

ฯลฯ

(18) มาตรา 2 ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ถือว่า
 เป็นของรัฐ

(19) โปรดดูเชิงอรรถที่ 5, ข้างต้น

2. สำหรับปัญหาที่ว่า ผู้บุกรุกตัดฟันทำไม้หวงห้าม เก็บหาของป่าหวงห้าม ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่าหรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่าหรือ เข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐ จะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า

(1) ผู้ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่าหรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือ เข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อ เกษตรกรรมหรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งมีได้เป็นผู้ได้รับ อนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กฎหมาย ว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือประมวลกฎหมายที่ดิน ถือเป็นผู้กระทำการ ผ่าฟันมาตรา 54⁽²⁰⁾ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ มีความผิดตามมาตรา 72 ตี⁽²¹⁾ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ สำหรับการก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือยึดถือครอบครอง ป่าในเขตนิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 15⁽²²⁾

(20) โปรดดูเชิงอรรถที่ 6, ข้างต้น

(21) มาตรา 72 ตี ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 54 ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีความผิดตามมาตรา 72 นี้ ถ้าได้กระทำเป็นเนื้อที่เกินสี่สิบห้าไร่ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนบาท

ในกรณีที่มีคำพิพากษาชี้ขาดว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา 72 นี้ ถ้า ปรากฏว่าบุคคลนั้นได้ยึดถือครอบครองป่าที่ตนได้กระทำความผิด ศาลมีอำนาจสั่งให้ ผู้กระทำผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำผิด ออกไปจากป่านั้นได้ด้วย

(22) โปรดดูเชิงอรรถที่ 7, ข้างต้น

แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ถือเป็นกรกระทำผิดตาม
มาตรา 41⁽²³⁾ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ ด้วย

(2) ในกรณีที่ดินดังกล่าวมีไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้ามชั้นอยู่
การตัดฟันทำไม้หวงห้าม หรือการเก็บหาของป่าหวงห้ามในเขตดังกล่าวถึงข้างต้น
จะต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ เช่นเดียวกับกรณีตามข้อหาหรือ
ประเด็นที่ 1 ดังนั้น หากมีการตัดฟันทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม โดย
มิได้รับอนุญาตตามมาตรา 11⁽²⁴⁾ หรือมาตรา 29⁽²⁵⁾ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ
ผู้ตัดฟันทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามดังกล่าวย่อมมีความผิดตามมาตรา 73⁽²⁶⁾
หรือมาตรา 71 ทวิ⁽²⁷⁾ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ แล้วแต่กรณี

+-----+
(23) มาตรา 41 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 15 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ไม่กระทบ
กระทั่งถึงความผิดที่กระทำตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ หรือตามกฎหมายว่าด้วยการ
ทำเหมืองแร่

(24) โปรดดูเชิงอรรถที่ 15, ข้างต้น

(25) โปรดดูเชิงอรรถที่ 16, ข้างต้น

(26) มาตรา 73 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 มาตรา 12
มาตรา 13 มาตรา 31 หรือมาตรา 48 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับ
ไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามมาตรานี้ ถ้าการกระทำผิดนั้นเกี่ยวกับ

(1) ไม้สัก ไม้ยาง หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือ

(2) ไม้อื่นเป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่าง
รวมกันเกินยี่สิบต้น หรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร หรือไม้ที่
ได้แปรรูปแล้วรวมปริมาตรไม้เกินสองลูกบาศก์เมตร

ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี และปรับ
ตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองแสนบาท

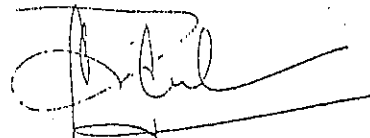
(27) มาตรา 71 ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 29 มาตรา 29 ทวิ
มาตรา 39 มาตรา 39 ตริ มาตรา 40 วรรคหนึ่ง มาตรา 43 วรรคสอง หรือ
มาตรา 53 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

3. สำหรับปัญหาที่ว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าไปหาประโยชน์เพื่อเก็บหรือ
 ระเบิดหิน กรวด ทราย ทำเหมืองแร่ ฯลฯ ตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดิน
 เพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า 20 % ของพื้นที่นิคม (สงวนไว้
 เป็นพื้นที่ป่า 20 % ของพื้นที่ตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ) หรือพื้นที่ในเขตนิคม
 ที่ยังมีได้อนุญาตให้สมาชิกเข้าทำประโยชน์ ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะเป็นสมาชิกนิคมหรือไม่
 จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติ
 ป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ด้วยหรือไม่ เพียงใด นั้น เห็นว่า มาตรา 14⁽²⁸⁾ แห่ง
 พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ ให้อำนาจอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์หรืออธิบดี
 กรมส่งเสริมสหกรณ์ แล้วแต่กรณี ที่จะปฏิบัติการในที่ดินภายในเขตนิคมเกี่ยวกับไม้หวงห้าม
 แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นสำหรับใช้บำรุง
 และดำเนินกิจการของนิคมได้ แต่จะต้องปฏิบัติการตามกฎหมายเฉพาะนั้น ๆ ดังนั้น
 ในกรณีที่อธิบดีใช้อำนาจตามมาตรา 15⁽²⁹⁾ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ
 อนุญาตให้บุคคลใดเข้าหาประโยชน์เพื่อเก็บหรือระเบิดหิน กรวด ทราย ทำเหมืองแร่
 ภายในเขตพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์ทั้งบริเวณที่สงวนไว้
 เป็นป่า 20 % ของพื้นที่นิคม หรือในพื้นที่เขตนิคมที่ยังมีได้อนุญาตให้สมาชิกนิคมเข้าทำ
 ประโยชน์ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวอยู่ในบังคับที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
 กฎหมายว่าด้วยแร่ หรือประมวลกฎหมายที่ดิน อันเป็นกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้นด้วย
 ดังนั้น บุคคลดังกล่าวจึงต้องขออนุญาตทำไม้หวงห้ามตามมาตรา 11 หรือเก็บหาของป่า
 หวงห้ามตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ นอกเหนือจากการขออนุญาตตาม
 มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ แต่บุคคลดังกล่าวได้รับยกเว้น
 ไม่ต้องขออนุญาตแผ้วถางป่า เนื่องจากบุคคลนั้นได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตาม
 มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพฯ แล้ว

-----+
 (28) มาตรา 14 ให้อธิบดีมีอำนาจปฏิบัติการในที่ดินภายในเขตของนิคม
 เกี่ยวกับไม้หวงห้าม แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์
 เป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น สำหรับบำรุงส่งเสริมกิจกรรมและการจัดทำสิ่งก่อสร้าง
 อันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมของนิคมได้ โดยปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
 (29) โปรดดูเชิงอรรถที่ 7, ข้างต้น

๒๕๑

4. สำหรับปัญหาที่ว่า การทำเหมืองแร่หรือระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บกรวดทราย ลูกแร่หรือดิน หรือท่าประโยชน์อื่น ๆ ในพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นป่า 20% ของพื้นที่ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือไม่ เพียงใด นั้น เห็นว่า ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมบริเวณที่ยังมิได้มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน หรือดำเนินการปฏิรูปที่ดินแต่พื้นที่บางส่วนยังมีสภาพเป็นป่า และมีไม้หวงห้ามหรือของป่าขึ้นอยู่ในที่ดิน นั้น ยังอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ดังนั้น การทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ หรือการระเบิดย่อยหิน ขุดเก็บกรวดทราย ลูกแร่หรือดิน หรือการทำประโยชน์อื่นใดอันมิใช่การเกษตรกรรมในพื้นที่ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือพื้นที่ซึ่งยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่ยังมีสภาพเป็นป่า จึงยังอยู่ในบังคับที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กล่าวคือ ผู้ได้รับอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวข้างต้น จะต้องขออนุญาตแผ้วถางป่าตามมาตรา 54 รวมตลอดถึงต้องขออนุญาตทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามมาตรา 11 หรือมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ก่อนทำการตัดฟันไม้หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามซึ่งมีอยู่ในพื้นที่

(นายอังกษราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน 2536

602 / 2535
495

กรมการปกครอง
2423
81 / พง. / สร
13.10
กรมป่าไม้

ที่ กษ 0707.021 2670

ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กทม. 10900

26 สิงหาคม 2535

เรื่อง ทารอนโยธาของนายกรณิการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ที่ 3475/2499 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2492
 2. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ 9716/2499 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2499

ด้วยกรมป่าไม้ ได้รับขอทราจจากป่าไม้เขตและป่าไม้จังหวัดเกี่ยวกับปัญหาของนายกรณิการ
ไธม้ง ขันบุญหมายว่าควยป่าไม้ในบริเวณที่ใดกำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง ที่ดินที่มี
มติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐ ผู้ได้รับ
อนุญาตให้เขาทำประโยชน์ในที่ดินโดยการเช่าหรือเช่าซื้อตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. 2518 หรือได้รับอนุญาตให้เขาทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการ
ครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือได้รับอนุญาตให้เขาทำประโยชน์ตามพระราชบัญญัติแหว พ.ศ. 2510 หรือได้รับอนุญาต
ตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็น
จัดสรร เพื่อ เกษตรกรรมหรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว ผู้ได้รับอนุญาตให้เขาทำประโยชน์
ดังกล่าวจะของปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ด้วยหรือไม่ อย่างไร และผู้ถูกกักต้งห้ามทำ
หมวงตาม แนวทางหรือแนวป่า หรือกระทำควยป่า การใด ๆ อันเป็นการทำควยป่าหรือเข้ายึดถือครอบครองป่า
ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม
หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐ จะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
หรือไม่ อย่างไร

ผลการพิจารณาได้มีความเห็นเป็น 2 ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่ 1 เห็นว่า พื้นที่ใดจะอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

จะคงเป็นพื้นที่เพียงคงเป็น "ป่า" ตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 กล่าวคือ
ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์ ที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็น
จัดสรร เพื่อ เกษตรกรรม หรือที่ดินที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐนั้น เป็นที่ดินที่แต่ละหน่วยราชการ

/ควบคุม -

ตามสัญญาแลรักษาตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมายและฉบับเท่านั้น และหน่วยราชการมิได้มีสิทธิในที่ดินตาม
ประมวลกฎหมายที่ดิน และผู้ใดรับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ก็ยังไม่ได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวล
กฎหมายที่ดิน การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวซึ่งยังคงเป็น "ป่า" ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
จึงต้องขออนุญาตแนวทางป่า ทำไม้หวงห้าม และเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
สำหรับกรณีผู้บุกรุกพื้นที่ดังกล่าวย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

ฝ่ายที่ 2 เห็นว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตาม
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ในเขตดินตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดิน
เพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรร เพื่อเกษตรกรรม ถือว่า
ได้รับอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว และที่ดินดังกล่าวเป็นที่ที่เข้าขอบเขตตามมาตรา 54 แห่งพระราช
บัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ซึ่งมีบัญญัติว่า "..... เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ใดจำแนกไว้เป็น
ประเภทเกษตรกรรม....." ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวจึงไม่ต้องขออนุญาตแนวทางป่า แต่การทำไม้
หวงห้าม และเก็บหาของป่าหวงห้ามต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ผู้บุกรุก แนวทาง
พื้นที่ดังกล่าวไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ส่วนผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์
ในที่ดินตามมาตรา 9 หรือมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐ
นั้น ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องขออนุญาตแนวทางป่า ทำไม้หวงห้าม และเก็บหาของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช 2484 และผู้บุกรุกแนวทางป่า คือไม้ ฯลฯ ย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
เพราะถือว่า "ที่ดินของรัฐ" ตามมติคณะรัฐมนตรียังคงเป็น "ป่า" ตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช 2484 อยู่

กรมป่าไม้เห็นว่า เพื่อให้ประโยชน์และถือเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป จึงใคร่
ขอหารือดังนี้

1. ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยการเช่า เจ้าของ
ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตดิน
ของตนเองตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือได้รับอนุญาตตามมาตรา 9 หรือ
มาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ใช้ที่ดินในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรร เพื่อเกษตรกรรม
หรือในเขตที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นที่ดินของรัฐแล้ว ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวจะต้องขออนุญาตแนวทางป่า
ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 เสียใจหรือไม่
2. กรณีผู้บุกรุกที่ดินทำไม้หวงห้าม เก็บหาของป่าหวงห้าม กนสร้าง แนวทาง หรือเผาป่า
หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่าหรือเข้ายึดถือครอบครองป่าในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

นิคมสร้างตนเองหรือนิคมสหกรณ์ ที่คนที่มีที่ดิน รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินจัดสรร เพื่อเกษตรกรรม หรือที่ดิน
ที่มีที่ดิน รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นที่ดินของรัฐแล้ว บุรุษทำการรังวัดแล้วจะมีความขัดแย้งตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช 2484 หรือไม่ อย่างไร

3. การอนุญาตให้เข้าไปทำประโยชน์เพื่อเก็บหรือระเบิดดิน กรวด หินทราย ทำเหมืองแร่ ฯลฯ
ตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ในพื้นที่สงวนไว้เป็นป่า 20% ของ
พื้นที่ (สงวนไว้เป็นพื้นที่ป่า 20% ของพื้นที่ตามคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ) หรือพื้นที่ในเขตนิคมที่ยัง
มิได้อนุญาตให้สมาชิกนิคมเขาทำประโยชน์ ผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวซึ่งมิใช่สมาชิกนิคมหรือสมาชิกนิคมซึ่งดำเนินการ
นอกเหนือวัตถุประสงค์ของการจัดสรรที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จะต้องขออนุญาตแนวทางป่า ทำไม้หวงห้ามหรือ
เก็บหาของป่าหวงห้าม ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ด้วยหรือไม่ เพียงใด

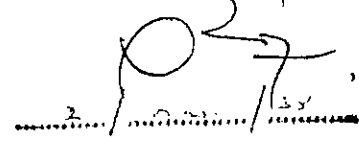
4. การทำเหมืองแร่หรือระเบิดดิน หิน กรวด หินทราย ลูกรัง หรือดิน หรือทำประโยชน์
อื่น ๆ ในพื้นที่สงวนไว้เป็นป่า 20% ของพื้นที่ตามการดำเนินการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือพื้นที่ในเขตปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ยังมิได้ดำเนินการจัดให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร จะต้องได้รับอนุญาตแนวทางป่า
ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือไม่ เพียงใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบด้วย จักขอบคูนยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธานี เรืองดี) **ผู้ช่วยอธิบดี**
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กองนิติการ
โทร. 5795268
โทรสาร 5798611

ส่ง ก.ร. ก.ม. ๗... 7

เขียน เลขคดีเลขที่ ()
เพื่อไปคัดทำรายการ...
กรมป่าไม้...
โทรสาร 5798611